

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ ТА ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF ECONOMICS,
ACCOUNTING, FINANCE AND LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**23 серпня 2019 р.
August 23, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ ТА
ПРАВА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**PERSPECTIVE DIRECTIONS OF DEVELOPMENT
OF ECONOMICS, ACCOUNTING, FINANCE AND
LAW: THEORY AND PRACTICE**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 1
Part 1**

**23 серпня 2019 р.
August 23, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Перспективні напрямки розвитку економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 23 серпня 2019 р.): у 2 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019. – Ч. 1. – 63 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективні напрямки розвитку економіки, обліку, фінансів та права: теорія і практика» з:

Вінницький національний аграрний університет

ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

ДВНЗ «Університет банківської справи»

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончора

ДННУ «Академія фінансового управління»

Донецький науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Житомирський національний агроекологічний університет

Запорізький національний університет

Інститут експертно-аналітичних та наукових досліджень Національної академії державного управління при Президентові України

Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України

Київський міжнародний університет

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський національний університет ім. Тараса Шевченка

Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка

Львівський національний університет ім. Івана Франка

Львівський торговельно-економічний університет

Львівський університет бізнесу та права

Маріупольський державний університет

Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка С. Дем'янчука

Національний університет «Львівська політехніка»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

НТУ «Дніпровська політехніка»

Одеський національний морський університет

Пирятинський РС УДМС України в Полтавській області

Полтавський інститут бізнесу

Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника

Рівненський державний гуманітарний університет

Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ

Сумський державний університет

Сумський національний аграрний університет

Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки

Тернопільський національний економічний університет

ТОВ «Алюкс»

Українська інженерно-педагогічна академія

Передбачається, що найбільші обсяги базової дотації у 2019 році, отримають районні бюджети – 5,6 млрд грн., на другому місці йдуть бюджети об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) – 2,4 млрд грн., а найменші обсяги базової дотації передбачені для бюджетів міст (районів у містах) – 0,9 млрд грн.

Щодо реверсної дотації, то вона переважно перераховуватиметься з бюджетів міст обласного значення до Державного бюджету, а обсяги реверсної дотації з інших видів бюджетів є набагато меншими.

Обсяги освітньої субвенції у 2019 році заплановано збільшити на 9,3 млрд. грн. у порівнянні з 2018 роком.

Таким чином, можемо констатувати, що в сучасних умовах міжбюджетні трансфери грають важливу роль, адже вони, наповнюючи дохідну частину певного бюджету, дозволяють у повному обсязі профінансувати закріплені за ними видатки.

Щодо результатів останніх сучасних реформ бюджетів об'єднаних територіальних громад (ОТГ), зазначимо, що вони набувають досить широких бюджетних повноважень та переходять на прямі взаємовідносини з державним бюджетом країни і безпосередньо є самі отримувачами міжбюджетних трансфертів.

Реформа державних фінансів передбачає подальше вдосконалення міжбюджетних відносин з урахуванням необхідності широкого використання середньострокового планування та підвищення ефективності програмно-цільового методу на місцевому рівні.

Список літератури

1. Бюджетний Кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>.
2. Буряченко А. Є. Функціональна децентралізація та вдосконалення системи бюджетних відносин. *Фінанси України*. 2014. № 2. С. 17 – 27.
3. Кульчицький М. І., Заброцька О. В. Фінансове територіальне вирівнювання в системі міжбюджетних відносин: монографія. Львів: Львівський нац. ун-т ім. Франка, 2015. 335 с.
4. Кириленко О. П. Міжбюджетні відносини: стан і проблеми удосконалення. *Фінанси України*. 2000. № 6. С. 64 – 69.
5. Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2696-19>.

УДК 336.153.1

Сидор І. П.

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів імені С. І. Юрія,
Тернопільський національний економічний університет,

Коваль С. Л.

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів імені С. І. Юрія,
Тернопільський національний економічний університет

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА ДОХОДАМИ В УКРАЇНІ

Україна взяла на себе відповідні зобов'язання після підписання й ратифікації Європейської хартії про місцеве самоврядування, яка передбачає, що органи місцевого самоврядування в межах, визначених законом, мають повну свободу дій для реалізації власної ініціативи з будь-якого питання, яке перебуває у сфері їх компетенції. Реальну самостійність місцеві бюджети можуть мати тільки за умови їх фінансової незалежності [1, с. 71].

На даний час система формування місцевих бюджетів має низку серйозних недоліків:

- високий рівень накопичення фінансових ресурсів у державному бюджеті країни, що зменшує значення регіональних і місцевих бюджетів у вирішенні першочергових важливих для населення завдань;

- низька частка закріплених доходів (податкових платежів) у структурі надходжень до місцевих бюджетів;

- часта зміна механізму нарахування і сплати податків і зборів, що надходять до місцевих бюджетів;

- відсутність стабільних відрахувань від загальнодержавних податків до місцевих бюджетів.

Водночас головною проблемою фінансового забезпечення органів місцевої влади є неефективне використання отриманих трансфертів на місцях, що, своєю чергою, негативно відображається на соціально-економічному розвитку регіонів. Загалом серед проблем у сфері формування місцевих бюджетів в Україні найбільш суттєвими, на нашу думку, є такі:

- нестабільність доходної бази;
- незначна частка місцевих податків і зборів у доходах місцевих бюджетів порівняно із загальнодержавними обов'язковими платежами;
- наявність «дорогих» в адмініструванні місцевих податків і зборів;
- не достатній перелік місцевих податків і зборів порівняно з іншими країнами;
- незначна фіскальна роль і, низька питома вага місцевих податків і зборів в доходах місцевих бюджетів [2].

Отже, для того, щоб місцеві бюджети насправді стали основою фінансової самостійності місцевої влади, потрібно здійснити комплекс взаємопов'язаних заходів.

По-перше, необхідно поступово переходити до децентралізації фінансових ресурсів, які формуються на місцях. Головною умовою такої децентралізації є чіткий розподіл компетенції між органами центральної влади та органами регіонального та місцевого самоврядування.

По-друге, потрібно надати органам місцевого самоврядування можливість самостійно встановлювати перелік місцевих податків і зборів та їх ставки, що є адекватними по мірі виконуваних ними функцій. Ще одним джерелом поповнення місцевих бюджетів могли б стати місцеві позики, проте, в Україні вони не набули належного поширення, притаманного європейським країнам [3, с. 48].

Підсумовуючи вищенаведене, можна констатувати, що вдосконалення процесу підвищення ефективності використання бюджетного потенціалу регіону необхідно здійснювати за двома стратегічними напрямками.

Перший повинен передбачати посилення зацікавленості органів державної та регіональної влади, а також місцевого самоврядування у зростанні власної дохідної бази, пошуку нових дохідних джерел і методів формування дохідної частини регіональних бюджетів, підвищення контролю за повнотою та своєчасністю надходжень до бюджету.

Другий напрям повинен передбачати посилення контролю за раціональним та ефективним використанням бюджету, що дозволить підвищити обґрунтованість й ефективність використання бюджетних коштів, сприятиме зниженню рівня непрозорості процесів їх освоєння [4, с. 130].

Забезпечення результативного впровадження економічних реформ, спрямованих на розбудову української державності та вирішення пріоритетних завдань соціально-економічного розвитку на сучасному етапі, актуалізують питання формування нової моделі бюджетної політики, що обумовлює пошук сучасних концептуальних підходів до вирішення її завдань та відповідної модернізації важелів та інструментів. Адже успіх структурних перебудов, спрямованих на відновлення поступального економічного зростання, модернізацію економіки держави та підвищення добробуту громадян, значною мірою залежить від ефективності міжбюджетних відносин.

Подальша реалізація реформи бюджетної децентралізації та забезпечення ефективності міжбюджетних відносин соціально-економічного розвитку потребує розширення прав місцевих органів влади, зміцнення їх бюджетної самостійності та визначення відповідальності.

Серед основних напрямів планування та виконання місцевих бюджетів за доходами що призведе до їх збільшення за рахунок податкових надходжень та підвищення фінансової автономії місцевого самоврядування доцільно виокремити необхідність:

- збільшення частки податків і зборів, які формують власну податкову базу місцевих бюджетів за рахунок зарахування частини загальнодержавних податків і зборів;
- вдосконалення механізму справляння податку на майно зокрема податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки, транспортного податку;
- врахування податкової специфіки кожного регіону при здійсненні реформування системи оподаткування на місцях;

- стимулю до мотивації населення щодо підвищення податкової культури шляхом проведення комплексу заходів з реалізації освітніх проектів;
- розробки стимулюючого механізму легалізації доходів суб'єктів підприємницької діяльності і зниження тінізації економіки;
- підвищення рівня контрольно-аналітичної роботи фіскальних органів для формування інформаційної бази, необхідної для прийняття оперативних управлінських рішень;
- сприяння підвищенню ділової активності в регіонах з метою створення нових робочих місць і як результат – збільшення податкових надходжень;
- здійснити контроль за дотриманням цільового та ефективного витрачання коштів місцевих бюджетів, особливо із бюджету розвитку;
- необхідно активно залучати інвестиції в інтелектуальний розвиток, тобто підвищувати кваліфікацію діючих кадрів.

Список літератури

1. Адаменко І. П. Запровадження європейських стандартів у галузі місцевих фінансів в Україні. *Наукові праці НДФІ*. 2007. № 3 (40). С. 67 – 77.
2. Войтович Т. Б. Основні проблеми формування доходів місцевих бюджетів в Україні та шляхи їх подолання. *Стратегічні орієнтири*. 2012. URL: <http://libfor.com>.
3. Панасюк Л. В. Удосконалення механізму формування фінансових ресурсів місцевих органів влади з урахуванням світового досвіду. *Економіка та держава*. 2011. № 1. С. 46 – 50.
4. Сидор І. П., Корнацька Р. М. Загальнодержавні податки і збори в контексті наповнення місцевих бюджетів. *Інноваційна економіка*. 2018. № 3 – 4. С. 126 – 133.

УДК 338.22

Ставська Ю. В.

к. е. н., доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності,

готельно-ресторанної справи та туризму,
Вінницький національний аграрний університет,

Копитко С. В.

магістр факультету економіки та підприємництва,
Вінницький національний аграрний університет

ЗНАЧЕННЯ ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сучасному етапі глобального розвитку валютні відносини відіграють дедалі важливішу роль у процесі генезису сучасного суспільства. Система валютних відносин – одна з найбільш динамічних і мобільних складових системи економічних відносин. Будь-які диспропорції у розвитку національної чи глобальної економіки неодмінно відображаються у розбалансуванні валютної сфери, що виявляється у порушенні рівноваги її функціонування та деструкції взаємозв'язків структурних елементів. Водночас валютні відносини є невід'ємною частиною ринкового господарства. Вони проникають у всі його сфери і забезпечують обмін результатами діяльності суб'єктів з різних країн. Розвиток валютних відносин сприяє інтенсифікації міжнародного економічного співробітництва, поглибленню міжнародного поділу праці та структурній трансформації всього світового господарства.

Посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів у світі зумовлює розвиток валютної глобалізації. Валютні ринки сучасного типу позбуваються кордонів, а валютні відносини набувають відмінних рис, характерних винятково для нового постіндустріального суспільства, де першорядна роль належить інформації, науковому потенціалу та інноваціям у сфері комунікацій.

Валютні відносини варто розуміти як фінансові відносини, що виникають між економічними суб'єктами щодо функціонування валют, які за своєю суттю опосередковують і обслуговують міжнародні економічні взаємозв'язки.

До основних факторів, що зумовили розвиток валютних відносин у майбутньому, належать:

- зростаючий обсяг виробництва і продуктивних сил;